

TÁJÉKOZTATÓ FÜZET

*Bántalmazás,
sérelem*

A GYEMEK

A gyermek jogi definíciója a Gyermek Jogairól Szóló ENSZ Egyezmény meghatározására épül, amely a következőképpen fogalmaz:

„gyermek az a személy, aki tizennyolcadik életévét nem töltötte be, kivéve, ha a reá alkalmazandó jogszabályok értelmében nagykorúságát már korábban eléri”¹.

A gyermekek védelmében született dokumentum alapjaiban épít az 1959. november 20-án, az ENSZ Közgyűlése által elfogadott, Gyermek Jogairól Szóló Nyilatkozatra, amely rögzíti, hogy:

„a gyermeknek, figyelemmel fizikai és szellemi érettségének hiányára, különös védelemre és gondozásra van szüksége, nevezetesen megfelelő jogi védelemre, születése előtt és születése után”.

A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ CSOPORTOK

A hátrányos helyzetű felnőttek definíciója kapcsán a Porticus Alapítvány meghatározásából indulunk ki, mely mindazon 18 életévét betöltött emberekre vonatkozik, akik valamilyen okból (fogyatékoság, életkor, betegség, társadalmi körülmények) érintettek valamilyen szociális és/vagy jövedelmi egyenlőtlenségben, és esetükben előfordulhat, hogy nem képesek magukat megvédeni az esetlegesen fellépő sérelemmel, kiszolgáltatottsággal szemben².

A GYERMEKEK, VALAMINT HÁTRÁNYOS HELYZETŰ FELNŐTTEK SÉRELME, BÁNTALMAZÁSA

A **sérelem**: amikor a felnőttek, vagy gyermekek bármilyen módon fájdalmat okoznak, bántalmazóan lépnek fel. A sérelemnek eltérő fajtáit különböztetjük meg:

- **fizikai bántalmazás**: tényleges vagy valószínűsíthető fizikai sérülést vagy szenvedést okozó fizikai erő alkalmazása (pl. ütés, megrázás, stb.)
- **érzelmi bántalmazás**: bármilyen megalázó bánásmód, mint például gúnyolás, állandó bírálat, becsmérlés, hosszantartó szégyenérzet keltése, külvilágtól való elzárás, izoláció.
- **gondatlan bánásmód**: alapvető fizikai és/vagy pszichológiai szükségletek kielégítésének hiánya (pl. megfelelő étel, ruházat vagy menedék biztosításának hiánya, sérülés megakadályozásának hiánya, megfelelő felügyelet biztosításának hiánya, megfelelő orvosi ellátás, valamint kezelés hiánya).
- **szexuális bántalmazás**: a szexuális erőszak bármely formája, beleértve a vérfertőzést, a korai-, valamint kényszerházasságot, nemi erőszakot, pornográfiában való részvétel kényszerítését, valamint a szexuális rabszolgaságot. A szexuális bántalmazás magában foglalhatja a tisztességtelen megérintést, valamint a szexuális tartalmú kifejezések használatát az érintett környezetében, illetve bármilyen pornográf tartalmú dokumentum (kép, hang) gyermekkel való megosztását.
- **szexuális kizsákmányolás**: bármilyen tényleges vagy megkísérelt bántalmazás, amely a sérülékeny helyzetben, különböző társadalmi pozícióban, erőnlétben vagy bizalmon alapuló szexuális visszaélés³.

¹ Hungarian regulation: 1997. évi XXXI. törvény 5.

² Summary Safeguarding Guidelines for Porticus Partners

³ Safe the Children – [http://www.savethechildren.org/atf/cf/%7B9def2ebe-10ae-432c-9bd0df91d2eba74a%7D/SCUS%20CHILD%20SAFEGUARDING%20POLICY%20\(WATTACHMENTS\)%20\(11%2005%2015\)%20DOC.PDF](http://www.savethechildren.org/atf/cf/%7B9def2ebe-10ae-432c-9bd0df91d2eba74a%7D/SCUS%20CHILD%20SAFEGUARDING%20POLICY%20(WATTACHMENTS)%20(11%2005%2015)%20DOC.PDF)